

ШЕРГИНСКЭ

СОВХОЗ:

1965 ондо

15655 центнер гахайн мях

Гахай үсхэбэрилдэ промыселна ари хэрэглэдэнэ.
Эдүүрэн газарай 100 гектарта 95 гахай үсхэдэнэ.
Энэ оной түрүүшын захадта нёдондойлиноо 4,5 дахин олон поршоонго абтай.

Гахайнууд томо бүлэгүүдээр байлгагдажа, ажалай бүтээсэ 2,5—3 дахин дээшлээ.

Шергинскэ совхоз бүхэеэ 18 мянган гектар шахуу газартай юм. Тэрэнэйн 13221 гектарынь гэхэ гү, али бүхэ газарайнь 83,5 процентнь таряалан. 1452 гектарынь сабшалан. Бүүдэй үеэ адууна малайнь тоо толгой нилээд олошорлон байгаа. 1965 оной январинь нэгэнэй байдалаар, тус ажахыда хамта 4400 эбэртэ бод мал, тэрэ томо 1500 үнэм, тэрэнээ гадна, 12500 гахай тоологдоно.

Мүнөө үеэ гахай үсхэбэрилдэ ажахын гол халбаринуудай нэгэн болонхой. Имагтал таряан ажахы ехэтэй, бүхэ газарайнгаа 80 гаран хубидан орошо таряа болон бусад ургамалуудынь тариаг халаа энэ ажахынд гахай олоор үсхэбэрилдэ гүрэндөө эхэ мяха тусаагад болобо. Энэ хүдэлмэри хүдөө ажахыне хүгжөөхэ талаар парти, правительствингаа шухала төгтоонуудыне абажа эхилһэнэй ашаар, илангаяа 1960 ондоо хүүлээд ябуулагжа захалаа. Энэ үеһөө хойшо хүүлшын жэл гаратар гахайн мяха хэр эхээр абтагад болоһонийнь хараыли.

Онууд	Бүхэеэ абтанянын (центнерээр)
1960	1362
1962	1521
1963	2212
1964	2433
1965 (тусаб)	15655

Эндэһэн харахад, табан жэлэй турша дотор гахайн мяха абалта 1362 центнерһээ 15655 центнер хүртээрэ гэхэ гү, али 11 дахин ехэдхэлдэ. Илангаяа хүүлшын жэлдэ бүри эхэ мяхан абтаха байна.

Анхан энэ ажахыда гурба мянга хүрэхэгүй тоотой гахай баригдагад байгаа. Тингээд гахайнуудынь үсхэбэрилдэ тусаа совхозой дирекциин, партинын комитетэй зүгөө анхарал талгайжа, энэ халбаринь тусгаар шэглэлтэй болгохо хүдэлмэри ябуулагжаха, түрүүн бүхэ гахайнуудынь гурбан газарта хубарилгалаан, Красный Яр, Жинино, Романовка тосхонуудаар байлгагда харууналагжа болонхой юм. Гурбан цех эмхидхэгдэнэ. Тэдэнэйн нэгэндэ эхэ гахайнууд харууналагжа, искусственин аргаар үржүүлгэ хөгжлээд болонхой юм. Энэ үржүүлгэдэ оруулагжаа, ондоо хоёрдох цехтэнь абаашагажа поршоохонхонудынь абтагад, тингээд дүрбэ харатай болотороо түлжүүлгэдэ байгаа. Гурбадах цехтэнь дүрбэ харатай болон поршоохонхонуд шахан таргалуулагжа, гүрэндэ тушаагадгад хан.

Тусхай цехүүдэ бии болгожо гахайнуудыне харууналагжаа, үдэхэеһөө турган болонхой, богони болотороо тоо толгойно олошорлон байха юм. Байшаа оной эхилдэ тус ажахын гол бүрэгтэ 12500 толгой гахай тоологдоно байна.

КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй шийдхэбэринуудынь бэлдүүлсэжэ байхалаа, тус совхозойн ажахыгаа хүгжөөхэ хэрэгтэ тодорхой зорилгонуудыне хараалжа, гахайнуудыне промыселна аргаар үсхэбэрилдэ болго тусгаар шэглэлдэ эмэ халбарине оруулан байгаа. Арбад мянган гахайнуудыне нима аргаар үсхэбэрилдэ, ажахыда олоо дохот ехэтэй ха юм.

Гахайнуудыне олоорнь үдэхэдэ томодогдон формэ халаа мяха абалтын ёһотой фабрика болно. Энэ формэ ажалаа олон янзаар халгажа эрхилдэг. Гахайнуудыне харууналга, түлжүүлгэ, шахан таргалуулаа—эдэ бүхэ хүдэлмэринууд ани аминдаа тусгаар цехүүдээр, тэвээндэ ажаллажа байдаг түршлэтэй хүнүүдэй гараар бүтээгдэнэ. Энээндэ оньһон арга үргэнөөр хэрэглэдэнэ. Тингээд ажалай бүтээсэ горитой дээшлэжэ, энэ халбаринаа олоо дохот ехэтэй оруулагдана бшүү.

Ажахыне нимээр эрхилжүүдэ аргагүй. Яахдаа гэхэдэ: хуулуулгэжа байһан, мүн эхэнүүдэнэ таһалагдаад байһан поршоохонхонуд, шахан таргалуулагжа гахайнууд ондо ондоо харууна-

гай, ондо ондоо тэжээл дээрэ байлгагдаха ёһотой ха юм. Эгээд тингээд тусгаар олон цехүүд бии болгогдожо, гахайнууд наһа, түрлөөрөө ами аминдаа байлгагдаха болоно. Гахайнуудай хэды харатай гү, али жэлтэй болонхойнь харалсангүйнээр, багануудынь томоонуудтайнь сугтань байлгажа гэхэ гү, али шахалгада табигдаха гахайнуудыне башэнүүдэнь амырлангүйгээр харууналагжа, байрануудынь тааруугаар түхээрэгийдэ найн үрэ дүн тулгагдахагүйн мэдэжэ. Энээнһээ болгожо, олон тоото гахайнууд, илангаяа бага гахайнууд, олоороо гарзада оролот шүү.

Үдэхэдэ байһан гахайнууд сэг ошохо бүридэ ондоо харуунада байха, ондоогоор эвэлүүлгэдэ зэргэтэй. Энэ эрлэтыне ямар мумэ бэлдүүлгэ байһаб? Хэрбээ тусгаар байрануудыне түхээрээд, гахайнуудыне наһа, түрлөөрнөй илгажа, олон бүлэг болон хубарилгаад харууналагжа, тусхай рационал ёһоор эвэлүүлгэдэ болно наа, энэ эрлэтэ хангагдаха байна. Ингээд харууналагада табигдаһан гахайнууд түргөөр үдэхэ, гарза хоролтоо орологүй, ажахынууд гүрэндэ эхэ мяха тусааха аргатай болохо бшүү.

байдаг. Шахалгада табигдаха гахайнуудай дунда шахалгагүй юмунууд ушардаг. Тэдэниие амырлахада, бсга бага бүлэгүүд боложо таһарна бшүү. Нэгэ газарта хашаа хаамагууд олон хэрэгтэй болохо байна. Тингээд эхэнхи ушарта ажалыннь гараар хэдлэдэ. Хүсэд найнаар оньһожоруулаха арга олодоггүй юм. Гахайнуудай тэжээл нэгэ дорро угтахын оролдо, олон ондоо хашаа хаамагуудаар зөөгдэнэ, тэрээн соогурьнь ахарна. Тингээд байрануудынь хоолооо шинг нойто ехэтэй байжа, гахайнууд элдэб үбшэндэ нэрбэгдэдэг, үхэл гарзада оролот юм. Шахалга үзэхэдэ, гахайшад хэжэ байһан ажалай эхэнхын тэжээл зөөгдэжэ, байрануудынь сәбэртлэгдэ гаралһана бшүү.

Гахайнуудыне нимээр бэшэ, харин олоорнь, томо бүлэгүүдээр байлгаха арга совхоздо хэрэглэгдэжэ байһаб. Мүнөө үеэ хашаа хорёонудынь олоо янзаар бэлдэгдэ. Энээнһээ урагша гахайнуудай харууналагжа байдаг цехүүдтэ олон талланууд байһанаа, мүнөө угы болгодо. Байра соот эвэлдэг хоохонуд табигдахаа болонхой. Гахайнуудта тусгаар эвэлдэг газар бий юм.

Гахайнуудыне наһа, түрлөөрнөй илгаад, томо бүлэгээр байлгахада, цех соогур хашаа хаамагууд угы боложо, багтаажа ехэтэй болоно. Тусхайлан хэлэхэдэ, эхэ гахайнуудыне томо бүлэгээр байлгажа, удминхнаа 35—40 процентээр олон гахай баригдэнэ. Тингээд гахайнуудай байрануудта тэжээлнь тэндэнь хообо соо-

ажалладаг хүнүүд 20 гахай даажа байдаг. Тэдэнэр хэзэнтэй болонхой гахайнуудыне харууналагжа цехтээ түрэхэ болоһонийнь абтага юм. Ажалыннь югээрээ илгаатайб? Урдань 12 гахай барилга хүнүүд 20 гахай даажа абана. Абтанан поршоохонхонудынь тооложо үзэхэдэ, жэл дотор нэгэ гахайшан урдань дунда зэргээр 180 поршоонхо абтанан байбал, мүнөө гурба дахин олоһоние абана. Нэгэ хүн олон гахай харууналагжа боло. Нимэ болохоодо, ажалыннь хүндэ боло бэшэ, харин худалмаринь ехэнхи оньһожоруулаага, гараар хэдлэхэ мумэн бага болоо бшүү.

Жэлэй эхилһээ хойшо гахайнууд томо томо бүлэгүүдээр харууналагжа, тоо толгойнь түргөөр олошорлон. Жэшээлхэдэ, энэ оной нэгэхэн кварталда хамта 5850 поршоонхо абта. Харин урта жэлийн энэ үе соо оройдоод 1309 поршоонхо абтанан байна. Сасуулан гаргахала, 4,5 дахин олон түд абтаа. Гахайшад И. А. Хлызов, Н. П. Конева, А. В. Оскорбина, А. С. Оскорбина гэгшэд найнаар ажаллажа, тус тустаа даагад гахайнууднаа 323—462 поршоонхо абана.

Эхэ гахайнууд тусгаар харууналагдалаг. Түлэһон улаагаа нэгэ-хоёр үзэрэй хирлээ хашаа соогоо эвэлүүлгэдэнэ. Хойшоноо гахайнуудай эвэлдэг тусгаар газарта ябуулагдана. Тингээд нарай поршоохонхонудыне эвэлүүлгэ газар түхээрэглэнхэй. Өнөөһын шүргэжа ороод эвэлдхээр тингээ хэзэн газар түхээрэглэдэ, хоёр-гурбан бүтүүр поршоохонхонуд оруулагдана. Нарай багануудынь, 3—7 хоноһон хойһонь, нэмэлтэ тэжээл үгтээд, 10—12 хоногтой поршоохонхонуд хүннидэ эхэдэ холо, ондоо палата соогур хонгуула-

соо харууналагдана. Тэрэ цехтэ поршоохонхонуд анхан дунда зэргээр лограмм шэгнүүртэй байдаг. Нимэ 180 поршоонхо даалгадана. Жэлэй 1000—1200 гахай нэгэ хүнэй нилээдхэ, хамта 168 центнер нэмэлтэ таха зэргэтэй. Урдань үсөөн бүлэгтэ харууналагжа, нэгэ гахайшан оройдоод 360—400 поршоонхо гүрэн.

Дүрбэ харатай болонхой гахайнууд гээр 30—40 килограммтай болонхонудыне шахан таргалуудгад цехтэ гэр найнтай, бөөр томо залуу эвэл байбал, эхэ гахайнуудыне харууналагдалаг. Тингээ гахайнууд 6—8 сэхээд искусственин аргаар тус томо эхэ гахай болгоно.

Шахалгада табигдаһан гахайнууд харууналагдалаг тусаа тодорхойноо хүдэл үеэ совхоздо Романовка хуушан байранууд заһагдажа уржага гахайнууд томо бүлэгүүдээр шарьяа абана. Нэгэ цехтэ 1500—2000 гахай. Гахайнуудай байрын түлжүүр үгтэ рететкойтэй палата хэдлээ, тингээ бөөмүүд гэхэдэ тоотой юм. Рететкойтэй мейтээр шабдаһан траншей бий, гүүр транспортер янжа байдаг. Байра соогур табигдаһан хоохон гөй тэжээл хөгжэжэ гахайнуудыне үдэхэдэ гахайнуудай олоороо байһан ямарһыне хашаага хаамагууд байһан хажуугаар гахайнуудай ороод хөбөө хөөрөгдөө юм. Үбэлдөө аргатай түшэтон байдаггүй.

Тингээд шахамалууд нара бүрэн жэ байдаг. Энэ цехтэ ажалладаг палата 350—400 гахай даалгадана. Энэ ша бага бүлэгүүдэнь бариха бэлдэхэ оройдоод 60—75 толгой барилга. Шахамалууд гурба харын туршан палата гүрэндэ тушаагадана. Энэ үеэ бүхэн 1400—1600 толгой гахай палата 630 центнер хүртээр нэмэлтэ болгохо аргатай. Гахайнуудай шэглэл дээшлэн тухайн нүхэр Д. С. Буридин ажалай дүнтүүд харуулна:

Ажалай нэрэ	1963 ондо	1965 ондо
1. Хэды гахай харууналааб	1315	296
2. Тушаагдана нэгэ гахайн шэгнүүр (кг)	66	
3. Суудхал нэмэлтэ дэлэһинь (грамм)	224	

Энээн дээрһээ харахала нима: үржэлэй туршада шахалгада гахайнуудыне дахин олошорлон. Тингээд энэ жэл гүүдээр харууналагжа, бүршын хүнүүд шахалгада табигдаһан. Илэ Юв гэхэдэ, совхоздо жэлэй эхилдэ шахалгада байгаа. Тэрэнһээ гадна, 200 залуу эмэ гахайнууд харууналагдана. Энэ гахайнууднаа олохон шара абтажа, мүнөө жэлдэ гүрэндэ тушаагад гаргахала, жэл соо 15 мянга мяхан гүрэндэ худаллагдаха байна.

Унгарын 1963—1964 онудай харуулааб эвэлдэ абтанан гахайнуудыне сэгтэй 75 тухэй гансахан тэмдэ болонхой байгаа. Илангаяа гаднага тэжээл абалтада ехэ мүнгэн гаргалжа. Хэрбээ совхоздэ өөрнөй концентраттай 4 тухэйг 75 мүнгэтэй байһан. Абтанан концентратта 12 тухэйг гүрэн түлгээд. Гурба дахин шахуу Энэнь абтажа жэлхэнэй өөрнөй үрш болонхой. Сайтаһаа нима байһан үршлада мүнөө жэлдэ тус совхоз гахайнууд таряанай зүйл горитой бэлдэжэ. Энээнһээ гадна, үнхэн хорхой (барма) бэлдэжэ гахайнуудта үгтэжэ. Илэ үбэлэй үеэ Байгатай дүтэ шаларна наа, мүнхэн дорлохо сугтуулагдана.

Гахайн маханай өөрнөй үрш хын түлэе раштон соонь зонингэ сөхкөй, машиналагдана хүн гэхэ мэдэла байна. Тингээд 1965 ондо түрбэ бүри эхээр түлжөөгдэжэ, баян үрш харууналагдана. Гектар бүриг 10 цехтэ башэ орошо таряан сугтуулагдана, 80 гара мянган центнер таряан абтай хаагаа, гүрэндэ тушаагад, үдэх наа гахайнуудта концентрат эвэлдэг аргатайбин. Гадна 1035 таряан сөөг, 470 гектарнаа зонингэ мүн түршдэс, хартабаха, саатарай манхтай, элэ бүгдэ гахай олоор үсхэбэрлэгтэ ашч ехэтэй. Саашага энэ халбаринь горитой үдэхэд болохо байна.

Ажахын халбаринуудыне, илангаяа хэбэрлэгдэ, тусгаар шэглэлтэй болго үрэ лун харуулна. Урдань гахай үдэхэ дохот багатай байһанаа, мүнөө эвэлдэжэ. Хэрбээ 1963 ондо центнер дүнтэй гаргашалагадана байһан, 68 тухэйг 57 мүнгэн гаргалаа. Тингээ өөрнөй үнэ сэгтэ 1963 онхойтой процентээр хямдара.

Гэхэтэй хамта, гахайнуудыне табидажа харууналагжа, оньһон цехтэ хэрэглэгдэжэ, ажалай бүтээсэ дээшлээ дээрэ ажаллажа байдаг хүнүүд тингээ дохон олоорнөй барилга болдо. И абалтыне горитой ехэдхэ. Жэшээд, зургаан харын дүнтээр хамта 5600 хан абтана. Харин нёондо бүтэн палата 2433 центнер абтанан байна.

Мүнөө совхозой ажаллажэ жэлхөн амжалтагайгаар бэлдүүлхын түлэе боломжоо хэрэглэн ажаллажа байһан.

В. КИ
Шергинскэ совхозой
С. ЖАЦ
Эрхүүдэй хүдөө ажахы

АЖАЛАЙ ТҮЛӨӨНЭН

Гахайн фермэдэ ажаллажа байһан хүнүүдтэ нимэ түлөөһөн үгтэнэ:
Эхэ гахайнуудыне хаража байдаг нэгэ гахайшанда поршоонхотой 25 гахай даалгадгад. Поршоохонхонудайн шэгнүүрэй нэмэлтыне хаража, центнерэй 13 тухэйг 63 мүнгэн түлгэдэнэ.

Хээлтэй ябанан эхэ гахайнуудыне бэлдэжэ тушаананайнгаа түлөө гахайшад толгой биринь 1 тухэйг 30 мүнгэ түлбэри абалаг. Харуунаһан түлөө нара бүридэ толгойн 14 мүнгэн түлгэдэнэ.

Түлжүүлгэдэжэ байһан поршоохонхонудыне (2—4 харатай) харагшадта 190 толгой даалгадгад. Дунда зэргээр нэгэнэйн шэгнүүрне сүүдхэдэ 270 граммээр нэмээхэ түсэбтэй. Бүхэ нэмэлтэ шэгнүүрнэйн түлөө центнер бүриг 6 тухэйг 90 мүнгэ абана.

Залуу эмэ гахайнуудыне харууналагшадта 300 толгой даалгадана. Дунда зэргээр шэгнүүрнэйн сүүдхэдэ 300 граммээр нэмээхэ зэргэтэй. Тингээд центнер бүридэ 3 тухэйг 69 мүнгэн түлгэдэнэ.

Шахалгада табигдаһан гахайнуудыне харагшадта 300 толгой даалгадгад. Тэдэнэр гахайнууднаа хэр зэргээр таргалуунаараа түлөөжэ абана. Нэмээгдэнэ шэгнүүрнэйн центнер бүридэ 3 тухэйг 48 мүнгэн түлгэдэнэ.

Энээнһээ гадна, гахайшад найнаар хүдэлһэнэйнгөө түлөө ажалай нэмэлтэ түлөөһэн нимэ гурмаар абалаг:

1. Эхэ гахайнуудыне харууналагшад: хэрбээ үбэлэй сарта 20 эхэ гахай бариха байгаа, толгой бүриһөөн 7 поршоонхо гэхэ гү, али 140 поршоонхо абтаад, хоёр харатай болоторнөй түлжүүлгэ, тус бүригнэ шэгнүүрне 12 килограммнаа доошо бэшэ болгоо наа, хоёр харатай болонхон нэгэ поршоонхо нэмэлтэ түлөөһөн болонхон абаха эрхэтэй. Зунай үедэ 25 эхэ гахайнаа дунда зэргээр 8 поршоонхо

абаад, тушаамын үедэ 12 килограммнаа доошо бэшэ шэгнүүртэй болонхон гахайшад баһал хоёр харатай поршоонхо абана.

Түл олоор абажа, түсэбөө үлүүлэн дүүргэнэ гахайшадта, түсэбһөө гадуур абтанан поршоохонхонудайнгаа тоогоор, толгой бүриг 50 мүнгэн ажалай нэмэлтэ түлөөһэндэ хүртэнэ.

2. Поршоохонхонудыне хоёрһоо дүрбэ харатай болоторнөй түлжүүлгэдэ гахайшад, хэрбээ даажа абаха гахайнууднаа бүлтгэн хараад, нэгэһөө толгой гарзада оруулангүүгээр түлжүүлбэл, 25 килограмм шэгнүүртэй нэгэ гахай абаха ёһотой. Тингээд гахайнууднаа найнаар таргалуулбал, түсэбһөө гадуур абтанан нэмэлтэ шэгнүүрэй 20 процентныне худалдаанай сэн дээрэ оруулжа, мүнгэн түлөөһэн болонхон абалаг.

3. Шахалгада табигдаһан, мүн залуу эмэ гахайнуудыне хаража байһадта, нормын ёһоор гахайнууднаа даажа абтаад, гарза хоролтоогүйгээр түлжүүлбэл, хоёр харатай болонхон нэгэ поршоонхо нэмэлтэ түлөөһэн болонхон.

Гадна, тэдэнэр түсэбһөө гадуур нэмэлтэ шэгнүүр абаа наа, тэрэнэйнгээ 20 процентныне мүнгэн дээрэ гаргуулжа абалаг.

4. Үржүүлгэдэжэ, мүн хээлтэй болонхой гахайнуудыне харууналагшадта үржүүлгэ түсэбөө дүүргэдэ, бүхэ гахайнууднаа квартал соогоо найнаар бэлдэжэ тушаагаа наань, хоёр харатай нэгэ поршоонхо түлгэдэнэ.

5. Техник-үржүүлгэдэ, кварталай түсэбэй дүүргэдэбэл, дунда зэргээр эхэ гахай бүриһөө 7 поршоонхооо дээшэ абтанан байбалинь, хоёр хараяа хүсэндэ нэгэ поршоонхо нэмэлтэ түлөөһэндэ абаха ёһотой.

6. Фермые даагшадта, фермын ветврачта нара бүригнэ тоосооной гаргалдахада, бүхэ гахайнуудайнгаа 99 процентныне толгой бүтэн байлгэ наань, хоёр харатай болонхон нэгэ поршоонхо үгтэхэ болоно.

гай үгтэхээ болго, шинг нойтогуй болонхой. Үшөө юв гэдэ, олон гахайнуудай байдаг газарта үбэлдөө байрануудынь дулаан байна. Тингээд гахайнууд тусгаар газарта эвэлүүлгэдэжэ, гахайшад ажалыннь горитой хүнгэлгэдэ.

Комбикорм бэлдэхэдэ тусгаар цех баригдажа байна. Тэрэнэй дүүргэдэхэдэ, гахайнуудта сүүдхэдэ олохон тоноо тэжээл бэлдэн гаргалдаг болдохо. Тал мүнөө дээрэ «ДК» түхэлэй тарла бутаргада машина хэрэглэнэбин. Тэндэһээ комбикорм машинаар гү, али тракторой тэргээр шарагдэжэ, тэжээл бэлдэхэдэ кукнида асаргалана. Тэрэн түрүүн цементээр шабдажа хэдхөн резервуар соо ахдагдадаг, тэндэһээ транспортер байрн хоёрдох захбарта дамжуулан гаргалдаг, халуун уянага худалдажа, уурлаар дөйтгэдэнэ. Уурлаар бусалтажа эвэлдэгдэнэ тэжээл байрныгаа дооо захбарта байһан дозотор соо гоожолог, тингээд тэндэһээ гахайнуудай эвэлдэг газарта дамжуулагдалаг юм. Энэ хүдэлмэри гол түлөө оньһон аргаар бүтээгдэнэ гэһэнэ.

Гахайнуудай байдаг нэгэ хэды байрануудта ваннуума самонормушанууд тохлогонхой. Тэдэнэ тэжээл хэдлэхэдэ, КПС-1, КУТ-3 түхэлэй машина хэрэглэгдэнэ. Энэ жэлдэ кормушануудта соргонуудыне оруулаад, тэрэгээр тэжээлныне дамжуулан үгэжэ байхаар хараалнабни.

Байранууд соогурхи гахайнуудай шөбхө шабаһа сәбэртлэгдэ баһал оньһожоруулагдана. Тингээд гахайнуудай байрын дундуур забартайгаар модо дөбдөбди. Шөбхө шабаһанянын палата дор байһан эхэ нүхэн соо сугларжа байдаг. Газарыннь гаргажа зөөхэдэ транспортер худалгадэжэ. Гахайнуудай байра соогур үлэһэн шабаһан шлангтай унаар угаагдажа сәбэртлэгдэнэ.

Хээлтэй ябанан, мүн үржүүлгэдэ эхэ гахайнуудтэ үбэлдөө толгой бүриһөө 1,3 килограмм концентрат, 1 килограмм зонингэй гү, али горихой долоооор гаданан гурил, 1 килограмм жөжөдхэгдэнэ капуста гү, али хартабаха, 200 грамм үнхэн хорхой (бармашы) үгтэнэ. Зундаа нэгэ-нэгэ килограмм концентрат, холимог ситос үгтэдэг, тингээд гахайнууд ехэнхи ситоса горех тарихан газарта бэлдэхэдэ юм. Шахал хуше багатай, туранхай гахайнууд башэ хүрөгһөө аминдаа эвэлдүүлгэдэнэ.

Зунай үедэ энэ цехэй гахайнууд зүһангай байрануудтэ байрлана. Үржүүлгэдэ гахайнуудыне бээрүүлхын түлэе үлөө бүри хүрэг соот аарга гахайнууд табидажа бээрүүлгэдэнэ. Олоһон хойһонь тингээ гахайнууд илгагаа, үржүүлгэдэжэ гуимтай. Хээлтэй болонхой гахайнууд амьдраладан, ондоо бүлэг болгогдожо харууналагдана.

Хээлтэй ябанан, мүн үржүүлгэдэ гахайнуудыне харууналагжа цехтэ ажаллажэ 80 толгой хүртээр даажа абана. Нэгэ гахайшан дунда зэргээр нараа 80—85 тухэйг салиттай.

Хоёр хараяа хүсэмэ, амырлагдана поршоохонхонуд дүрбэ харатай болотороо тусгаар цех

Совхозой фермэ дээрэ шахалгада байһан гахайнуудта тэжээл үгтэжэ байна. Ф. СОРОКИНОЙ фото.

Ойноо спорхойдо...

Ф. СОРОКИНОВ фототээд.

ТАЛЛИНДАХИ ЭДИР ҮХИВҮҮДЭЙ КЛУБ

СССР-тэ хүүгэдэй клубууд олон болонхой. Пионерүүдэй ордон, байсан гү, али хургуули бүхэн хүүгэдэй уран найханай нэгдэлтэй байдаггүй. Эдир техникүүд, байгали шэнжлэгшэд, шатаршал, математикүүд, хязгар ороноо шэнжлэгшэд, фоторепортерүүд, автотрибуналуудтайшье клубууд бии.

Би наяхан нэг өөр явзын клубай хүдэлмэртэй танилсааб. Тиймэ клуб ондоо тээ бии юм гү, али үгэ гү, зүүгөөр Эстонин түб хото — Таллинда оройдоол ганса клуб бии. Энэнь хүүгэдэй юу шудалха хүсэл шуналаар бэш, наханайш зэргээр эмхидхэгдэнхэй. Эдир үхибүүдэй клуб гэж нэрлэгдээг, Таллингай 7-дхи, 22-дохи — хүршэ хургуулин 9-дахь классуудай 15—16 наһатай хүүбүд, басагал тэрэ клубта ябадаг.

Вагшанарай хэлэдэгэй ёһоор, 15—16 наһан — забһарай, бөөе хүсэжэ ябаһан үе болонго. Иймэ хүниие заахан үхибүүн гэхэн артагуй, зүүгөөр бөөе хүсэһэн хүн гэхээр бэш. Хамаг юмэ мэлэжэ абыхы оролдог, ажбайдалай шөнө шатада — эдир наһанайш хайшан гээд бөдлөлтэйб? Гэр бүлөө ондоо тээ тэдэниие юугээр намуруулан һонирхуулахэб? Гэригшэ болон үхибүүдэй зариман пионерүүдэй байһан ошоохс хүсэлэнгүй, тээ залуушуулай клубта ябалтань үнөө эртхэн байдаг.

«Таллинстрой» трестын Соё-

лой байшангай хүдэлмэрилгшэ энэ асуудалы үнэнэй бодомжадог юм. Уялтын ёһоор, «гэригшэ» үхибүүд тухай асуудал тэдэндэ сэхэ хабаатай бэш шэнги: энэнь ехэлүүдэ зориулагдан байгаа. Хэды тингээшье уран найханай бүлгэмэ, кружогуудта, спортын нааната барилгашалай үхибүүдые хабаадуулхын тула байшангай дэргэдэ «хүүгэдэй сектор» эмхидхэхэ гэжэ Мейда Лааси Тийна Линдбах хоёр шидэһэн юм.

Эгээл тингээдэ «арбан зургаатшуйлай клуб» эмхидхэхэ гэлһэн бодоо түрһэн. Иймэ дуралхалтайгаар үхибүүдэ хандхадань, тэдэ ехээр һонирхоо. Тингээгүйдөө аргашегүй юм. Яахадэб гэхэдэ, актёрнууд, уран зохиолшод, уран зураашад, скульпторнуудтай һони һонин уулзалга эмхидхэхэ, ухаанай һоноры, эрдэм мэрэгжэд, сөсөн мэргэниие, ухаалан зохиоо шадари шалгахэ мурсыөө эмхидхэхэ, шэнэ хатар тандаа хургахэ байгаа бшуу.

Үхибүүд «клубай устав» зохиоо. Клубай зүблөөндэ гурба дахин хабаалсажа, үдэһын һонирхолтой хүжүүнөөр үнэрхын тула түрүүшынхи дээрһэн ямар нэгэн дуралхал оруулан хүн дэ клубай гэнүүн болохо. 10-дахь классай 6 дуралхалда бүридэһэн клубай совет һунгаа. Хамаг юмээ өөһэдын хүсөөр бүтээхэ гэжэ үхибүүд шидэһэн байгаа. Хүжэмэй элдэ инструментээр наадажа шаддаг үхибүүдэ бүридэһэн һаин дээ эмхидхээд, Рейн Кипа хэнхэншье түрүүлэн хубитаа оруулаа.

Клубайнгаа түрүүшын хэсгэдэ Таллин хотодоо зориулаа. Хүүбүүдын городской үйлсэ, талмай болон алдар суутай газарнуудай фото-зурагууды, уран зурагууды бэлдээ, тэрэ үдэшэ үхибүүдэ зориулагдажа нэгдэһэн соёлой байшангай залые наһа сэсгүүдээр, заахан туугуудаар шэглэн гоёогоо. Басагадын түрэлхидынгөө бага багханар үгэһэн мунгөөр һайхан кофе шанжа, амтатай бообо баряа. Эдэлгэһэй үеэр электрын гал унтраагдаа, стол дээгүүрхи өөһөдын бүтээһэн таюуруудта шубуун дэнүүдэ ялаохиха, баяр жабхалантай, һонирхолтой һайханшье байгаа.

Энэ үдэшэ эгээн һонин юмэнь юун байгаб гэхэдэ, Таллин хотын ахмад архитектор Дмитрий Брус уулзалһан байна. Городойнгоо үнэрхэн сэг үе, эрээдүй тухай архитекторшэ асуужа, эдирүүд дүүрэг харуунуудые абаа. Тэрэһэнэ гална Брус Италяар аяншалаад наяхан ерһөн байжа. Италин уран дархашуудай нарын хүдэлмэри тухай хөөрлөө.

Һүүлээршэ «Түрэл Таллинга шудалдаг гүш!» гэлһэн асуудал-

харуунуудай наадан болоо. Энэ нааданда нэг хургуулин класс ондоо хургуулин класстай мурсыһэн байна. Тэрэһэй үүлээр хатар танца наадан, дуу дуулан, шүлэг уншан байха юм.

Клубай түрүүшын «зүблөөн» удаан мартагдахагүй хүжүүнөөр, аша туһатайгаар үнэрөө. Хорёод хоноод, удаахи зүблөөнэй болоходо, хоёр дахин олон үхибүүд ерөө һэн.

Нэгэ үдэшэдэ Эстонин мэдээ даушан Ротс Орс ерһэн юм. Энэ артист үхибүүдтэй хамта дуу дуулаха, хатар танца наадасаа. Таллингай театрта үхибүүдэй эгээн дуратай артистка Салме Реек удаахи үдэшэдэ айлшан болоһон байна. Клубтань журналистууд, инженерүүд, морягууд, аян замшад уригдадаг.

Иймэ уулзалгануудта үхибүүд минн һуудаггүй: тус бүридөө али нэгэн юмэ үүсхээг, ухаалан зохиодог юм. Багахан жүжгүүды тандаг, концерт-таабари эмхидхээг, уншан номуудаа зүблэн хэлсээг, зураг зуража, саарһаар хубсаа эсхэжэ мурсысээг байна. Үблээг санаар һолжордог, зундаа городской үзэсхэлэнтэ газараар аяншала хэлэг. Наяхан тэдэһэн хахад һара аяншалха лагерта ошожо амараа. Һүнлөөд мейхан соо унтаал, яагаар холын алда ябажа, загана бариха бэргэнгэ эдүрүе бэхжүүдһэн, хэти нүхэд болоһон байна.

Николай НАУМОВ, (АПН).

Врач
ДУЛАНА
ЮУ ЭДЭ
БАЙН
Зунай сагта
родой эдэн, ал
байдаг. Газарай
юмие амта һай
минеральна да
хүниие хоолод
Халуунай сагта
бөөһөө улан э
рэн дээрһээ т
га болоһондо, т
сэ танхэн хүн
дурагуй болон
энэ чэдэ газар
һайн.

Джакартага һайндэрлэлгэ болоно

ДЖАКАРТА, августын 18. (ТАСС). Индонезин нийслэл хото Джакартага республикынгаа тогтоһоор 20 жэлэй ойдо зориулан һайндэрлэй найр зугаа хоёрдохи үдэрөө үргэлжлээ байна.

Мүнөөдөр жагсаалда гараһан хүнүүд городской түб талмай дээрүүр эли захыгуй сүбжадал байба. Эндэ Индонезини арад зоний хэһэн тэмсэлэй һур һүдэ болон монументын хажуугаар национальна фронтод нэгдэһэн бүхы гол политикческэ партинуудай түлөөлгшэд, профессорууд болон бэшшье нийтин эмхи бугалуудай түлөөлгшэд ябажа тараа. Жагсаалда гараһан орон дотороо национальна бөөе даанхай байдал бэхжүүлхые, бүхы патриотическэ хүсүүдые нэгдүүлхыи, империализма болон шынэ тухэлэй колониализма эсэргүүсэн тэмсэлхыи урйалһан лоунгууд, транспарантууды абажа ябаа.

Һайндэртэ байлсахааа Джакарта ерһэн хари гүрнэй делегацинуудтай хамта правительствена трибуна дээрэ байһан президент Сукарне жагсаалда хабаагдашад халуун баяртайгаар амаршалаа.

Күбын болон СССР-эй харилсаан тухай хэлсээн

ГАВАНА, августын 18. (ТАСС). Күбын эрдэмэй Академи болон СССР-эй сагай хтарил шэнжлэхэ албан газар нагчана хани харилсаан тухай хэлсээ эндэ баталаа. Тийхын зорилгоор СССР тэнхэй сагай уларилда тааруулагдан метеорологическэ радлар, хни агаар шэнжлэхэ тундаа автоматическэ динамата табица аэрологическэ станци, гүрбэн нууцай радиометерологическэ станци, хэлэһн приборнуудые Кубада үлэхэ юм. Энэ хэлсээнэй ёһоор, 4 совет-мэргэжэлтэд Кубада, мүн тэдэ нэгэн Күбын мэргэжэлтэд СССР-тэ ажаллаха болоно.

Буруушаалгын бөшөг

ХАНОЙ, августын 18. (ТАСС). Урла Вьетнам худар 15 мянган солдатуудые нэмжэ эльгээхэ тухай Урла Корейн засагаархнай шидхээр гаргалһан дээрһээ Вьетнамай аралай армин верховно комиссэдонин хэлхэ холбооний туншаалтадай түрүү полковник Ха Ван Дау гэгшэ Вьетнам тунша хиналат табица уласхоорондын комиссита үсэгдээр буруушаалгын бөшөг эльгээхэ гэжэ ВНА агентство мэдээлэв.

Америкын империалистуудай тухирдан Урла Корейн засагаархнай шидхээрине буруушаагаад, Урла Вьетнамахи ээрхэг туримхэй даие энэ дары болуудхые, Вьетнамай Демократическэ Республикада ээргүү ашануудта эсэ табицые бөшөгтөө сэрэгүүдые, мүн өөһэдынгөө туһамаршадай сэрэгүүдые гаргажа абаашахые, Вьетнам тунша 1954 оной Женевскэ хэлсээ наринаар сахихыень хэлхээ холбооний туншаалта США-гай правительстванаа ариэ гэжэ тэрэ бөшөг соо үлэгдэнэ.

Һанаанда ороогүй байтар мэдэрбэ

НЬЮ-ЙОРК, августын 18. (ТАСС). Вашингтондоо үсэгдээр болон пресс-конференци дээрэ Д. Эйзенхауэр США-гай президент байха үедөө Урла Вьетнамда ээсэгтэ туһаламжа үчүүхэ тунша маршые найдуулаа үгөөгүй һэм гэжэ мэдүүлэв. Ингэжэ хэлэхэдэнь бугэдэ нийтээрэ гайхалһан байха юм. Юундэ гэхэдэ, президент Д. Джонсон Вьетнамда США-гай сэрэгээр довтолон ороһоние зүбүүхэ наһатай Америкын зүгөө тус оронто сэрэгээр довтолон ороло минн урда тээ байһан президентүүд Эйзенхауэр Кеннеди хоёрой үйлөөр хэлжээ байгаа юм гэжэ хэдэн дахин урдаа барилхан байха юм. Тиймэһээ би халаа урда тэмни байһан президентүүдэй Сайгондоо үгэһэн «уялга» дүүргэжэ байнаб гэдэг бэлэй.

Афинада митинг болоо

АФИНА, августын 18. (ТАСС). Афина хотын «Панатинакон» гэжэ стадион үсэгдээр үдэшэлэн арад зоний уур суухаа хүржэ бусалтын гуламта болобо. Тэндэ демократине хамгаалхын түлөө, конституцини ёһогүрм бэргээһын түлөө, Панандреугай хуулига правительстватад засагаа үхүүлхын түлөө Грециин нийслэл хотодо һуудал олон зоний аймахтар эхэ митинг эндэ болоо. Арад зоний демократическэ эрхэ аршалан хамгаалхаар эри зориһоноо мэдүүлэһын тула, эндэ эрһэн 60 мянган хүн тэрэ стадион соо багтаагүй. Тиймэһээ хэдэн арбаад мянган хүн стадионий дэргэдэхи Александрийн проспект дээрэ, оронтой тойронхи үйлсэ гудамжада суглаарад байба.

Лос-Анжелоста боложо байһан событнууд тунша

НЬЮ-ЙОРК, августын 17. (ТАСС). Лос-Анжелоста О. Анничин илгэжэ дамжуулаа. Гөрөд соо һуудаг негр зоний востанин дүүрһэн тухай итадай губернатор Брауний сонсоһон байшашье наан, Лос-Анжелоста негр зоний һуудаг үйлсэ гудамжадахы байдал шахардуу шанга зангаараа. Лос-Анжелостна мэдээлһэнэй ёһоор, үнэрүгшэ бүни, мүн мүнөө үдгөөгүүр негр зоний һуудаг Уоттс гэжэ районыне бүһэлһэн национальна гвардини отрядуудай болон тэмсэл үргэлжлүүдһэн негрүүдэй хоорондоо буудалһан боложо байба. Негр зоний һуудаг үйлсэ гудамжуудта туримтай болоогүй сагтана, тэндэ полицинид болон национальна гварди байжал байха юм гэжэ итадай губернатор Браун мэдүүлэв. Мүнөө негр зоний һуудаг үйлсэ гудамжуудые тойруулан 15 мянган ээсэгтэ полицинид болон национальна гвардейүүд табигданхай. Браун эмхи гуримаа алданаһай шалтагааниие болон тэрэниие болуудха арга шэнжлээн үзэхэ комисси томилхо наһатай байһаб гэжэ сонсоһоб.

Суланай Республика. Хавтуй хотын Ельгасов гэжэ гол үйлсэ. ТАСС-ай фотохронико.

18 гүрэнэй комитетдэ

ЖЕНЕВА, августын 18. (ТАСС). Буу зэбсэг хуряаха тунша 18 гүрэнэй комитетэй үсэгдээрэй засэдан дээрэ үгэ хэлэһэн США-гай түлөөлгшэ Фостер комитетэй хүдэлмэрилэ хабаалсаһан НАТО-гой гашүүд ороноудай үмэншөө ядрна зэбсэг тараахагуй тухай хэлсээнэй проект табилһан байгаа. Тэрэнь ядрна ээсэгтэй гүрэнүүд тиймэ юмгүгү гүрэнүүдтэ ядрна буу зэбсэг үрэхэ ёһогүй гэжэ харалһан байха юм. Ядрна зэбсэгтэй ороноуд халаа тиймэ зэбсэг бүтээһын гү, али ондоо тэрэһэ абалын тулаха хүсээлэ гаргалхагуй гэлһэн уялга абаха юм.

Зүүгөөр, Баруун Германи тэнги ядрна ээсэгтэй гүрэнүүд олон талын ядрна хүсүүдые би болгоһон дээрһээ ядрна ээсэг абаха аргатай болохо гү, тэһэн асуудал тойрожо гараһан байха юм.

Ядрна зэбсэг тараахагуй тухай хэлсээнэй проект дуралһан Баруун ороноудай — США, Итали, Англи, Канадын делегатуудай хэһэн пресс-конференци комитетэй засэданнн һуудлар болоо. Баруун гүрэнүүдэй проект халаа НАТО-гой олон талын ядрна хүсүүдые би болгохогуй гэлһэн ухалтай гү? гээд Фостерһөө асуухада, США-гай делегат буруу тэһэн харуусаһан байгаа. Тиймэһээ США олон талын ядрна хүсүүдые би болгожо үргэлжлүүдэхэ юм гэб.

Һаналаа нэгэдэлгын жагсаал

НЬЮ-ЙОРК, августын 18. (ТАСС). Үсэгдээр Харфорд (Коннектикут штат) гэжэ хотодо һуудаг 300 шахуу хүн жагсаалда гараал. Лос-Анжелосай негр зондо полицини зүгөө шубата хэһээлтэ үзүүлжэ байһанаа буруушаан байгаа. Тинхэдээ хоорон хуурсаг тэлэжэ, муниципалитет хүрэтэр ошоол, тус байшангай гэшүүр дээрэ тэрэнэ табица гэхэдэнь, полицинид довтолон ороб.

Харфордһоо американска агентствүүдэй мэдээлһэнэй ёһоор, жагсаалда гараһадай болон полицини хоорондо тулалдан болохо, хорһон хоёр хүниие бариха туншаа гэнэ.

Урагшагүйдэһэн ой тухай

ВАШИНГТОН, августын 18. «Дэжэлтын түлөө холбоон» гэдэгэй дүрбэдэхи оёе үргэнөөр һайндэрлэхэ гэжэ эндэ шидэһэн байгаа. Латин Америкын ороноудай элһэн сайдуудые Сагаан Байшанда урижа асардад, президент Джонсон тэндэ ханджа үгэ хэлэхэдээ, энэ холбооний ашаар баруун түбидэ туйлагдаһан «айхадтар эхэ дэбжэлтые» һайрхажэ захдаа гарабагүй. Тэрэһэй хэлһээр хадаа дүрбэн жэлэй саада тээ Латин Америка агууһээ зоримгуй юмэ бүтээхэ зам дээрэ гараһан юм ха. Урда талынгаа хүршээр туншаа хуулуудын тулада США тэн эхэ оролдогто хүсээлэ гаргана гэжэ Джонсон хэлэв.

Зүүгөөр Латин Америкын арадууд ядуу тулюур байдалда һуужа сүхэрһэн зангаараа гэжэ США-гай президент мэдэрэхэ баатай болоо. Баруун тээхи олохон гүрэнүүдэй газар ээлүүрине асуудал шидхэгдээгүй, хүн зоний ажлуудалай үнэ сэн талһагаруагүгөөр дээшэ гарана гэжэ тухсай элдхэл соо хэлэгдэхэй. Гансахан энэ жэлдэ алаһуудалай үнэ сэн Чилидэ—25 процентээр, Бразилида—50 процентээр дээшэлһэн байха юм. Энэ жэлдэ түлэгдэхэ ёһотой байһан Аргентинин, Бразилини, Чилини, Колумбини гадаадын ури доёхко 1,9 миллиард болобо гэжэ гү, али эдэ ороноудта зориулажа тус холбооний мүнөө жэлдэ һомоһон бүхы мунган зөөрһөө холо эхэ болоһон байба. Саахар, какао, банауудай сангүүд доошоо унажа, баруун тээхи гүрэнүүдэй валютын олоо доход нилээд хороохо аюул ушаруулаа.

«Дэжэлтын түлөө холбоон» гэшэ 10 жэлэй болзортойгоор байгууларда һэн. Тэд бүри мүнөөһөн эхилжэ, тус холбооний программнын ёһоор экономика дэбжэлтэдэ хүрээлһэн гэжэ найданаһай хэрэггүй гэдэ Америкын хэблэ газетнууд Латин Америкын гүрэнүүдтэ эртэһнээ һануулаа.

Дипломатическэ харилсаан таһарба

БРАЗЗАВИЛЬ. (ТАСС). Конгын (Браззавиль) правительствэ Португалини колониальна политикэ абуулажа байһан дээрһээ, тэрэнтэй дипломатическэ харилсаага таһалха гэлһэн шидхээр гаргаба. Энээнһээ хойшо Португалини самолёдууд пароходууд тус республикын аэродром болон портнуудта буухагуй гэжэ тэрэ шидхээр бии соо хэлэгдэнэ. Португалида бүтэһэн эд бараа орон дотороо худалдахагуй гэжэ хоригдонхой.

Бонн Чомбедо туһална

БОНН, августын 17. (ТАСС). Конгын Марионеточно правительствэе толгойлошго Чомбон хоёр үдэр соо Бонно хэлсээ эхэлһэй һуудлар, Баруун Германи Леопольдвинин правительстватад үзүүлжэ мунгэн туһаламжаа бүри эхэ болгохо гэб. Хэблэ газетнуудай мэдээлһэнэй ёһоор, Бонн Чомбедо 10 миллион марка мунга нэмжэ үгэхэбэй гээд найдуулан байха юм. Бонн ошоод байхалаа, Чомбе президент Любеке, тэршалан гадаадын хэрэгүүдэй Министерствын стас-секретарь Карстен болон ФРГ-гай правительствын бэшшье ноёд туншмадтэй хэлсээ хэһэн байгаа. Мүнөөдөр Чомбе Брюссель ошохоо нилдэхэнэ.

Конгын (Браззавиль) правительствын шидхээр

БРАЗЗАВИЛЬ. (ТАСС). Конгын (Браззавиль) правительствэ Вашингтонһоо өрмөнгөө элһэн сайдай түлөөлгшэдые бусажа асарха гөлһөн шидхээр гаргаба гээд сонсоһоб. Тинхэдээ Конгоһоо (Браззавиль) Холбоотой Штатуудай өлшөн сайдаа бусаха гэлһэнһэн нимэ харуу хэмжээ абаа юм гэнэ.

Совет, энэдхэйгэй экономика

ДЕЛИ, августын 18. (ТАСС). Совет мэргэжэлтэдтэй хамта Каведни гэжэ мурэн дээрэ (Мадрас штат) барилдажа байһан гидроэлектростанци түрүүшын зайн гал утгаб. Түрүүшын гидроэлектростанци хүсэнинь 50 мянган киловатт. Дамсаажа болоходо, тус станцини хүсэе 200 мянган киловатт болгохо һанашалгатай.

ГЭС нээһэн ёһолол дээрэ Мадрас штатай ахмад министр Бхактаватсалам үгэ хэлэхэдээ, түрүүшын ээлжэһэй худалмэри урагшатай һайнаар дүүргэһэнтэй лашарамдуулаһан, энэдхэйгэй болон совет мэргэжэлтэды амаршалаа.

Париж. Мүнөө үедэ Родэней музей соо «мүнөө сагай» искусство гэдэгтэй далан зохиолууд табигданхай.

Энэ эхөөр түмээр хэһэн «Скульптурын» дэргэдэ байна. Тэрэ халаа «харсага» гэжэ нэрлэгдэнхэй. ТАСС-ай фотохронико.

Урда Вьетнамда Австралин сэрэгүүд нэмжэ эрхэлн

ЛОНДОН, августын 18. (ТАСС). Урда Вьетнам худар Австрали сэрэгэй алба хаагшэды нэмжэ эльгээхэ гэжэ мүнөөдөр премьер-министр Роберт Мензис мэдүүлэб гээд Рейтер агентствын корреспондент Кайберһээ дамжуулаа.

Мүнөө үедэ Урда Вьетнамда байһан Австралин сэрэгүүд 1200 хүн болобо гэжэ тоолодоно.

„Хуули гээшэ негр хүнэй дайсан“

НЬЮ-ЙОРК, августын 18. (ТАСС). Сенатор Роберт Кеннеди интервьүү хэлэхэдэ, «американска хуули гээшэ негр хүнэй дайсан юм» гэжэ мэдүүлэб гээд «Нью-Йорк Геральд Трибюн» газетэ бөшөнэ. Энэ хуули хадаа хэзээ бүхэндэ негр зондо эсэргүүтэр хэрэгдэхэбэй. Америкын сагаан шариата хүнүүд негр зон шэнги тиймэ хүндэ эрхэ байдала байха болоо һаа, востанин хэнгүй яаха һэй гэжэ сенатор хэлэв.

Хөбдөхи хүниие уужам талдэ

Хөбдөхи хүниие уужам талдэ боһиний корреспандэрай августын тээ» гэлһэн рублин даваай корреспандэрай материалууд. ТАСС-ай фотохронико.

Редактор Ц. О.

БҮРЯАД ҮНЭН

4 дүхч нүхэр, 1955 оной августын 20

ПРАВДА БУРЯТ

Нэгдэхэ хуурай паар тухай Улаан-Үдэн аһон колхозһоо А. Шангэһэн «Тангуй» гэлһэн корреспандэринийг урда материалууд. ТАСС-ай фотохронико.

Хөбдөхи хүниие уужам талдэ

Хөбдөхи хүниие уужам талдэ боһиний корреспандэрай августын тээ» гэлһэн рублин даваай корреспандэрай материалууд. ТАСС-ай фотохронико.

Дубдэхэ хүниие уужам талдэ

Дубдэхэ хүниие уужам талдэ боһиний корреспандэрай августын тээ» гэлһэн рублин даваай корреспандэрай материалууд. ТАСС-ай фотохронико.

Манаай адрес, телефон

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: улца Ленин, 35. Телефоны: редактор — 23-67, редактор — 35-84, секретарь — 34-93, редакционная — 47-59, 35-14, 35-14, 35-61, корректорская — 35-95. Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны: редактор — 40-49, идеологический — 24-74, советский — 34-93, рабселькоров и пресм — 25-41, 35-14 и переводов — 24-74. гор. Улан-Удэ. Типография управления по печати Министров Бурятской АССР. H04819.